

– ігрові технології. Ці технології застосовуються для розвитку навичок поведінки в ігрових проблемних ситуаціях (як педагогічних, так і непедагогічних), пов'язаних з прийняттям управлінських рішень.

Узагальнюючи зазначене, можна зробити висновок, що важливість управлінської підготовки майбутніх викладачів вищої школи нині постійно зростає. Тому їхня підготовка повинна бути комплексною, для того щоб ефективно забезпечити формування управлінських знань, умінь і навичок та сприяти набуттю майбутніми викладачами компетентнісних здатностей для реалізування особистісного саморозвитку.

Список використаних джерел

1. Дубасенюк О. А., Вознюк О. В. Концептуальні підходи до професійно-педагогічної підготовки сучасного педагога. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 114 с.
2. Ребуха Л. З., Кізіма Т. О., Письменний В. В. Значимість інтерактивних та практико-зорієнтованих ігор у процесі викладання фінансової грамотності в закладах освіти. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*. 2020. Vol. 8(4), pp. 38–51.
3. Ребуха Л. З., Яценко Е. М., Левандовська І. З. Безперервна педагогічна освіта викладачів закладів вищої освіти: кластерний підхід. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. праць. Запоріжжя : КПУ, 2021. Вип. 74. Т.3. С. 86–91.

Лілія Ребуха

д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри освітології і педагогіки,
Західноукраїнський національний університет

Наталія Мазурик

здобувачка 1 курсу магістратури,
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки,
освітньо-професійна програма «Управління закладами освіти»,
Західноукраїнський національний університет

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Нині управлінська комунікативна толерантність слугує професійно важливою якістю особистості, так як її сформованість

забезпечує цілісність професійно-компетентнісного розвитку майбутнього фахівця-управлінця. У професійній діяльності фахівця з управлінняв основі комунікативної толерантності лежать вміння, що стосуються віднаходження спільної мови з різними людьми, котрі знаходяться в різноманітних життєвих ситуаціях, Крім того, ці вміння стосуються здатностей керівника-управлінцявіднаходити індивідуальний підхід до людей, стримувати себе у взаєминах з ними, бути терпимим і природнім у поводженні з підлеглими.

Проблему комунікативної компетентності управлінців досліджували Н. Білик, Т. Браніцька, О. Гринчук, Н. Зуєнко, Л. Орбан-Лембрик, Ю. Погрібняк та ін.

У формуванні управлінської комунікативної толерантності майбутніх фахівців закладів освіти значна роль відводиться змістовому наповненню навчальних дисциплін. Відповідностуденти мають змогу долучатися до нового засобу спілкування, пізнання іншомовної культури [1; 3, с. 116–117]. Їх навчають умінням проводити діалог, бути толерантним по відношенню до інших мов і культур. Тому управлінська комунікативна толерантність генерується як в процесі оволодіння знаннями з управління, так і в процесі розвитку у студентів потреби щодо практичного використанняїрідної та іноземної мови як засобу спілкування [2, с. 207; 4, с. 27–28].

До педагогічних умов, що сприяють ефективному формуванню управлінської комунікативної толерантності у майбутніх магістрів з управління нами віднесено:

а) залучення до змісту навчальних дисциплін інтерактивних педагогічнихтехнологій, які б спрямовувалися на формування комунікативної толерантності в процесі навчання;

б) використання на заняттях особистісно-діяльнісного підходу;

в) оцінка рівня сформованості комунікативної толерантності у майбутніх фахівців з управління в процесі професійної підготовки.

Отож, комунікативна толерантність як особистісно-значуща професійно важлива якість майбутнього фахівця в сфері «людина-людина» є важливою складовою успішної професійної діяльності управлінця в майбутньому. Вона виявляється у професійній діяльності в міжособистісних взаєминах й характеризується емпатією

і доброзичливістю, здатністю до співпраці, діалогу, мобільністю стилю спілкування та адекватною самооцінкою. Управлінську комунікативну толерантність обумовлюють підструктури особистості: емоційна, інтелектуальна, сенсорна, функціональна, енергодинамічна, алгоритмічна, ціннісно-орієнтаційна, етична та естетична. Успіх управлінського спілкування визначається якісним процесом спілкування, умінням керівника закладу освіти сприймати та передавати інформацію, бажаною здатністю зрозуміти співрозмовника.

Перелік використаних джерел

1. Дрожжина С. В. Праксеологічні виміри мультикультурної комунікації: моногр. Донецьк: ДонНУЕТ, 2009. 235 с.
2. Ребуха Л. З., Рудакевич О. М. Особливості міжкультурної комунікації у практиці соціальної роботи в умовах поліетнічного регіону. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»* : зб. наук. пр. 2020. Вип. 1 (11). С. 207–210.
3. Редько С. Комунікативна компетентність як основа успішної управлінської діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2017. Вип. 3. С. 116–122. URL :http://nbuv.gov.ua/UJRN/pptp_2017_3_22
4. Шпильова І. С. Формування толерантності через призму «злиття культур» – досвід розвинених країн (США, Канада, Австралія, Великобританія, Німеччина). *Scientific Journal «Science Rise». Психологічні науки*. 2017. Том 4. С. 27–30. URL : <http://journals.uran.ua/sciencerise/article/view/98410/94901>